

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ :

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ — ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΚΤΟΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1934

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & Σ^{ΙΑ} ΕΚΔΟΤΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ» — ΣΤΑΔΙΟΥ 46^Α
ΑΘΗΝΑΙ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΑΒΙΛΗ

Τὰ γράμματα καὶ τὰ ποιήματα τοῦ Μαβίλη, ποῦ δημοσιεύονται παρακάτω, εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς τὰ στείλῃ ὁ κ. Γιάννης Βλαχογιάννης. Τὰ γράμματα εἶναι ἀνέκδοτα. Ἀπὸ τὰ ποιήματα, τὸ «Νέο Φεγγάρι» εἶναι, ἐπίσης, ἀνέκδοτο· ὁ «Υπεράνθρωπος» ἔχει περιληφθῆ στα «Ἄπαντα» τοῦ ποιητοῦ.

Κέρκυρα 20. V. 902

Ἀγαπητὲ Βλαχογιάννη!

Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ ἀπαντήσης ἀμέσως καὶ νὰ μοῦ πῆς ἂν θὰ πᾶς εἰς τὴ Ζάκυνθο καὶ ποτε. Ποῖοι ἄλλοι θὰ πᾶνε ἀπὸ τοὺς φίλους μας; Ἐγὼ ἐπιθυμοῦσα νὰ ἀναχωρήσω ἀπ' ἐδῶ ὀλίγο πρὶν τῶν ἑορτῶν γιὰ νὰ μὴ φθάσω ἐκεῖ μὲ τὸν πολὺν κόσμο. Ἐὰν ἤξερα ποῦ τὸ ἴδιο θᾶκανες καὶ σὺ, ἤθελε σοῦ προτείνῃ νὰ βρεθοῦμε κάπου 3—4 τέσσερες μέρες πρὶν καὶ νὰ πᾶμε μαζί 'ς τὴ χώρα ἐκείνη γιὰ νὰ ἐπιθεωρήσουμε τὰ διάφορα καλὰ καὶ ὀμορφα πρῶτοι μείς, καὶ νὰ ἀνακαλύψουμε ποῦ εἶναι ἡ καλῆτερη Βαρδέα. Ἄν συμφωνῆς, ἀπάντησέ μου τηλεγραφικῶς γιὰ νὰ πάρω τὰ μέτρα μου. Ὁ Ντίνος δυστυχῶς δὲν μπορεῖ νὰ ἔρθῃ. Ἄν θὰ ἦσαι μεταξὺ τῶν ἐπιφανῶν, καὶ μάλιστα προσκαλεσμένος, τότε δὲν κάνουμε τίποτε. Μ' ἀρέσουν αὐτά, ἀλλὰ νὰ τὰ βλέπω χωρὶς νὰ μὲ βλέπουνε καὶ σιμὰ σ' ἐπίσημα πρόσωπα δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἦμαι. Θὰ μοῦ χαλοῦσε τὴν ἀπόλαυση — τὴ συγκίνηση.

Ἐζήτησα ναῦρω κάτι τοῦ Σολωμοῦ στ' ἀρχεῖα τῆς πόλεώς μας. Εἶναι ὅλη ἡ δίκη μὲ τὸν ἀδερφό του ἀκόμα ἀνεκμετάλλευτη. Ἄλλ' ἐσκέφθηκα ποῦ δὲν εἶναι ἡ περίπτωση κατάλληλη γιὰ νᾶρθουν εἰς φῶς δυσάρεστα καὶ λεπτῆς φύσεως ζητήματα, τώρα ποῦ πρέπει νὰκουσθῆ μόνον ὅτι μπορεῖ νὰ ὑψώσῃ τὸν ποιητὴ μας εἰς τὴν ἐθνικὴ συνείδηση.

Ἐχω στὰ χέρια μου ἓνα ἔγγραφο τοῦ ἴδιου πρὸς τὸν Ἀρμοστὴν Ἄνταμ, τοῦ 1829, αὐτόγραφο, ὅπου ζητῆ δικαιοσύνη σ' ἓνα ζήτημα τοῦ Ἀδελφοῦ του τοῦ ὁμομήτριου μὲ τὸν ὁποῖον ἔπειτα ἐπιάσθηκε σὲ δίκαις. Εἶναι γραμμένο ἰταλικά κ' ἔχει διάφορα χαρακτηριστικὰ χωρία. Ἄν θέλῃς σοῦ στέλνω ἀντίγραφο γιὰ νὰ τὸ δημοσιεύσῃς.

Τὸ θάνατο τοῦ καλοῦ μας Καλοσγούρου θὰ τὸν ἔμαθες. Μὲ αὐτὸν ἐτάφηκε γιὰ πάντα κ' ἓνα μέρος τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ Σολωμοῦ. Ὅτι σὲ λίγο θὰ δημοσιεύσουν

τὰ Παναθηναῖα δικό του δὲν εἶναι παρὰ τὸ πρῶτο ἀπὸ πολλὰ ἔργα ποῦ ἤθελε νὰφιερῶσῃ εἰς τὸν Σολ. ὁ Κ.—Μὰ τί ἐπαίσχυντο πρᾶγμα εἶναι αὐτὴ ἡ σιωπὴ τοῦ Ἀθηναῖκοῦ τύπου γιὰ τὸ θάνατό του! Οὔτε λέξη! Καὶ ὁ Χατζιδάκης ὁ κακόπιστος Τορκουεμάδας τῆς γλώσσας βασιλεύει. Τὸν βοηθάει καὶ ὁ θάνατος σὰν ἀδερφοποιητὸς του ποῦ εἶναι.

Σὲ ἀσπάζομαι

Λορέντσος

Χαιρετίσματα στοὺς ἄλλους.

2

Τετράδη

Ἀγαπητὲ Ἐπαχτίτη!

Ἐδιάβασα τέλος πάντων τὲς «Ἱστορίες» καὶ μοῦ πολυᾶρεσαν. Τὰ «κουδούνια» μάλιστα μοῦ φαίνεται πῶς τ' ἀκούω νὰ μοῦ παίζουσι κάτι μελωδίες ἀνήκουστες, θαρραπαφτικὲς σὰν τὸ κρῦο νερό. Κάτι σκοποὶ νεραϊδένιοι γοργοπνένε πέρνωντας ἀπιαστοὶ ἀπὸ τὴν ψυχὴ μου καὶ μοῦρχεται σὰ νοσταλγία γιὰ ἓναν κόσμον ποῦ ἐπόθησα, ποῦ ὄνειρέφτηκα, μὰ ποῦ δὲ μπόρεσα μῆτε καὶ θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ τὸν ἀλλάξω μὲ τὸ δικόνε μου. Ὁ δικός μου εἶναι μίαν μεγάλη σφαλαγγονιά καὶ τὸ χειρότερο εἶναι πῶς δὲν εἶμαι ἐγὼ τὸ σφαλάγγι.

Λὲς νὰ μοῦ γεννήθηκε γιὰ τοῦτο ἡ ζήλεια μέσα στὰ λεγόμενα φυλλοκάρδια καὶ γιὰ τοῦτο νὰ μὴ σοῦ ἔγραψα τόσον καιρὸ; Ποιὸς ξέρει.

Χτὲς τὸ βράδυ ἐπέρασα ἀπὸ κεῖ ποῦ εἶδαμε μαζί ἐκεῖνο τὸ χρυσὸ σούρουπο καὶ τὰ χρώματα ὅλα μοῦ κάστηκε πῶς λαλοῦσαν μὲ μιάν ἀρμονία... σὰν κουδούνια, λογιῆς λογιῆς ὑπερκόσμια κουδούνια.

Καὶ σὲ θυμήθηκα. Καὶ εἶπα νὰ σοῦ γράψω. Μὴν ξέροντας ὅμως νὰ γράψω γράμματα, εἶπα νὰ σοῦ στείλω δύο σονέτα μου. Ἐπειτα ποῦ τᾶγραφα, ἐστοχάστηκα πῶς δὲν ξέρω νὰ γράψω οὔτε σονέτα καὶ ἤθελα νὰ ξεσκίσω. Μὰ τότες ποιὸς ξέρει πότε θὰ ἀπαντοῦσα στὸ ἀγαπημένο σου γράμμα. Καὶ θὰ εἶχες τὸ δικαίωμα νὰ μὲ

κακολογήσης καὶ τὴν κακολογία· ἐγὼ τὴν
φοβᾶμαι πολὺ.

Τὸ δέφτερο θὰ τόστερνα τοῦ κ. Νιρβάννα
ἄν τὸν ἐγνώριζα (τὸν «Υπεράνθρωπο»).

Γειά σου καὶ χαιρετίσματα εἰς τοὺς χυ-
δαιολέκτας.

Ὁ φίλος Σου
Λορέντσος

ΝΕΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

Ἄποψε πόσο πρόσχαρο καὶ πόσο εὐτυχισμένο,
Τὸ δρόμο ποῦ ἡ Ἄνοιξη σοῦ δείχνει, ἔχεις πάρει,
Καρτερικά στὸ ἴλαρό φῶς κάποιο καλὸ προσμένω,
Μιὰν εὐτυχία μοῦ μνησθεῖ τὸ φῶς σου, ὦ νέο φεγγάρι.

Χαρούμενο τὸ ἀπόβραδο· μόλις κι' ἀργοταράζει
Τῆς Λύρας ἡ ἀλαφρὴ πνοὴ τῆ νύχτια γαλήνη,
Ὅπως σὲ κόρφο κόρσσιās ποῦ ὁ ἔρωτας φωληάζει,
Μιά ἀγαπημένη θύμησι φτάνει καὶ γλυκοσβύνει.

ΤΡΙΣΤΑΝΟΣ

ΥΠΕΡΑΝΘΡΩΠΟΣ

Τοῦ μυστήριου ἀνασήκωσε τὴν πέτρα
Καὶ μὴ σκιαχτῆς τὸ δάγκωμα τοῦ ἀστρίτα.
Τὴν ἀλήθεια ἀκατάπαφτα ἀναζητᾷ
Τῆ μόνῃ ἀληθινῇ ψυχοπονέτρα.

Μία μία τὲς σαγιτιτιές τοῦ πόνου μέτρα
Κι' ἀγρυπνος τὲς πληγές ποῦ ἀνοίγουν κοίτα·
Μηνύτρα φτάνει ἡ καθεμιὰ σαγιττα
Ἄπ' τῆς ἀσπλαγχνης Μοίρας τῆ φαρέτρα.

Καὶ ἂ βρῆς ποῦ ὁ πόνος εἶναι ἡ μόνῃ ἀλήθεια,
Ὡ τότε τότε ἄπ' τ' ἀντρειωμένα στήθια
Γδύσου τὴν ταπεινότη τῆς ὀρφάνιας·

Στῆς ὁμορφιάς, στῆς δύναμης τῆ γλύκα
Μὲ ἀλαλητὸ χαρᾶς καὶ περηφάνειας
Γίνε θεός σου καὶ τῆ Μοίρα νικά.

3

Τετάρτη.

Φίλτατε Ἐπαχτίτη!

Εἶδα τὸν κ. Βρυάκο ὁ ὁποῖος μοῦ εἶπε
πῶς τὰ σονέτα ποῦ σοῦ ἔστειλα ἐνομίσετε
πῶς εἶναι γιὰ δημοσίεψη. Σὲ παρακαλῶ
νὰ φροντίσης νὰ μείνουν χειρόγραφα ὅπως
εἶναι γιατί δὲν ἔχω σκοπὸ γιὰ τὴν ὥρα
νὰ ξανατυπώσω ἔργο μου. Ἄν ἐτυπώθη-
καν νὰ ξετυπωθοῦν. Ἦθελα μοναχὰ νὰ
σοῦ στείλω ἓνα ἐνθυμηματάκι ἀπὸ τοὺς
Κορφοὺς καὶ μὴν ἔχοντας παρὰ λίγα ἀμπέ-
λια καὶ κάτι ἐλιές ἀκίνητες ἐσκέφτηκα νὰ
σοῦ στείλω λίγες ρίμες τώρα ποῦναι καὶ
φθηνές.

Χωρὶς χωρατὰ σὲ ἐξορκίζω νὰ φροντί-
σης νὰ μὴ τυπωθοῦν διότι ἀλλιῶς θὰ λυ-
πηθῶ πολὺ.

Ὁ φίλος
Λ. Μαβίλης

Χαιρετίσματα εἰς τοὺς Κυρίους Μαλ-
λιαροὺς.

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΑ

Φίλε μεγάλε! Πέταξες μακρυὰ μας,
σὲ ρόδινη — ποιὸς ξαίρει; — ἀκρογιαλιά
τόσον καιρὸ· κι' ὥστόσο, ὀλόγυρά μας,
τῆ μουσικῆ σου ἀκοῦμε τῆ λαλιά.

Ἄκόμα τὴν ἀκοῦμε νὰ μᾶς λέει
γιὰ τὰ χλωμὰ τὰ κρίνα, τοὺς γιαλοὺς,
γιὰ μιὰ χαροκαμένη ποῦ ἔρμη κλαίει
γιὰ τῶν βυθῶν τοὺς τάφους τοὺς θολοὺς,

γιὰ τοὺς αὐλοὺς ποῦ σύντριψε ὁ χειμῶνας,
γιὰ τὶς κραυγές τῶν ἀντρῶν τὶς βραχνές,
γιὰ τὸ χαμὸ μιᾶς ἀσπρης ἀνεμώνας,
γιὰ τῶν χελιδονιῶν τὶς θεῖες φωνές...

Ἄκόμα τὴν ἀκοῦμε. Καὶ σὲ μι' ἄκρη
σὲ βλέπουμε σκυφτό — κι' ἄς πολεμᾶς
γιὰ πάντα νὰ χαθεῖς. Καὶ στάει τὸ δάκρυ
στὰ μάτια ἀχνό. — Γιὰ σέ, τάχα, ἢ γιὰ μᾶς;

ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ